

BIAŁOSTOCKIE OBSERWATORIUM UCZELNIANE CORAZ BLIŻEJ OTWARCIA

Zakończyła się trwająca od wiosny 2019 roku budowa gmachu obserwatorium połączonego z planetarium na terenie kampusu Uniwersytetu w Białymstoku. Władze uczelni uzyskały już pozwolenie na użytkowanie budynku, przy czym do rozpoczęcia pracy ośrodka potrzebne jest jeszcze jego wyposażenie - jak powiadomiono, obecnie toczy się w tej kwestii stosowny przetarg. Obiekt ma rozpocząć działanie w roku kolejnym.

Po ukończeniu budynku, w którym mieścić się będzie Obserwatorium z towarzyszącym mu Planetarium, przyszedł czas na wyposażenie jego gmachu. Ten etap inwestycji wsparły władze województwa podlaskiego, przekazując Uniwersytetowi w Białymstoku dotację w wysokości 1,3 mln zł. Na początku października 2020 roku prof. Robert Ciborowski - rektor UwB oraz marszałek województwa, Artur Kosicki podpisali umowę w tej sprawie.

Obserwatorium połączone z Planetarium ulokowano w kampusie Uniwersytetu w Białymstoku przy ul. Ciołkowskiego. Zakup i montaż wyposażenia obiektu to ostatni etap inwestycji. Całkowity koszt jego przeprowadzenia będzie znany po zaplanowanym na połowę października rozstrzygnięciu przetargu.

Jak wskazano w oficjalnym komunikacie uczelni, dotychczasowy koszt budowy podlaskiego kompleksu Obserwatorium i Planetarium przy Uniwersytecie w Białymstoku wyniósł ponad 8,4 mln PLN. Blisko 8 mln pochodziło ze sprzedaży obligacji Skarbu Państwa przekazanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz ministerialnej dotacji. Ponad 400 tys. to natomiast środki własne uczelni.

Czytaj też: [Udział CAMK w rozwoju nowego spektrografu dla obserwatorium VLT](#)

Jak wskazał rektor Uniwersytetu w Białymstoku, obserwatorium to kolejny etap budowy kampusu, który - jak podkreślił - "podnosi prestiż uniwersytetu jako miejsca, które daje studentom możliwość studiowania na najwyższym, europejskim poziomie". Dodał, że budowa obserwatorium z planetarium była niezbędna z punktu widzenia potrzeb lokalnego wydziału fizyki, przy czym będzie też służyć mieszkańcom miasta i regionu.

Obserwatorium to miejsce, które uzupełnia Wydział Fizyki, jak i cały uniwersytet. Zakładamy, że będą z niego korzystać nie tylko studenci i pracownicy tego wydziału, ale także całej uczelni oraz mieszkańcy Białegostoku i regionu, a może i całej Polski. [...] To Obserwatorium z Planetarium nie powstałoby w takiej wersji, gdyby nie pomoc

województwa. Oczywiście mieliśmy plany dotyczące wyposażenia, ale bardzo skromne. Dzięki Panu Marszałkowi i jego decyzji to wyposażenie będzie na poziomie europejskim. Będzie można patrzeć w gwiazdy z pełnym przekonaniem, że się je widzi.

Prof. Robert Ciborowski, Rektor Uniwersytetu w Białymstoku

"Ten etap nie będzie ostatnim" - wskazał rektor w temacie rozwoju infrastruktury kampusu. Podkreślił również, że wyposażenie w takim obiekcie jak Obserwatorium z Planetarium powinno być z najwyższej półki - tak, by można było tutaj przeprowadzać badania i zadania związane z astronomią na najwyższym poziomie.

Mamy wspólnie z uniwersytetem wiele planów. To nasza wizytówka, jedna z najlepszych w Polsce uczelni. [...] Trzeba robić wszystko, by ta uczelnia rozwijała się jak najprężniej.

Artur Kosicki, marszałek województwa podlaskiego

Kompleks białostockiego obserwatorium to budynek dysponujący sześcioma kondygnacjami. Na drugim piętrze znajdzie się kameralne planetarium, obejmujące 32 miejsca siedzące. Tu najważniejszym elementem wyposażenia będzie nowoczesny system cyfrowej projekcji (typu fulldome), na półsferycznym ekranie. Umożliwi on generowanie obrazu 3D oraz 2D. W planetarium możliwa będzie projekcja zarówno gotowych prezentacji, jak i prowadzenie interaktywnych projekcji „na żywo” z wykorzystaniem własnych animacji bądź obrazów retransmitowanych z urządzeń znajdujących się w obserwatorium.

Czytaj też: [Nowe obserwatorium astronomiczne Politechniki Poznańskiej](#)

Samo obserwatorium natomiast będzie usytuowane na najwyższej kondygnacji przykrytej specjalną ruchomą i otwieraną kopułą. Znajdzie się tu m.in. duży teleskop zwierciadlany. "Dobra lokalizacja obserwatorium i znaczne rozmiary głównego lustra teleskopu (60 cm) umożliwią wykonywanie zaawansowanych obserwacji dydaktycznych, a także obserwacji badawczych" - wskazano w komunikacie uczelni. Teleskop i połączone z nim urządzenia, a także kopuła obserwatorium, będą sterowane za pośrednictwem komputera. Cyfrowe obrazy zarejestrowane przez system obserwacyjny będą archiwizowane na dyskach o dużej pojemności.

W obiekcie znajdzie się także sprzęt, dzięki któremu można będzie prezentować na żywo bądź odtwarzać m.in. zarejestrowany wcześniej obraz tarczy Słońca pozyskiwany przez instrument obserwacyjny specjalnej konstrukcji. Dzięki niej widoczne mają być takie zjawiska, jak protuberancje czy granulacja.

Władze UwB przewidują, że obserwatorium zostanie otwarte w lutym przyszłego roku. W ramach tej samej inwestycji w pobliżu planetarium powstaje gmach biblioteki uniwersyteckiej, który ma być gotowy w pierwszym kwartale 2021 roku. Koszt całej inwestycji to blisko 38 mln zł.

Nowy kampus UwB otwarto w 2015 roku, ale zajęcia odbywały się tam już w 2014 roku. To największa inwestycja w dziejach podlaskiej uczelni - koszt budowy oraz wyposażenia obiektów w nowoczesny sprzęt to blisko 250 mln zł, w większości sfinansowany z funduszy unijnych. Swoje siedziby mają tam m.in. wydziały matematyki, fizyki, informatyki oraz biologiczno-chemiczny.

Czytaj też: [Uruchomiono nowe obserwatorium astronomiczne w Wielkopolsce](#)

Źródło: [Uniwersytet w Białymstoku](#)